

СПІЛЬНИЙ ПРЕДСТАВНИЦЬКИЙ ОРГАН
репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на
національному рівні
(СПО об'єднань профспілок)

м. Київ, майдан Незалежності, 2.
Адреса для листування: вул. Шота Руставелі, 39-41, м. Київ, 01019.
Тел. (044) 289-01-11, факс. (044) 289-76-50, E-mail: prihodko@fpsu.org.ua

№ _____

На № _____ від _____

Президенту України
Порошенку П.О.

Шановний Петре Олексійовичу!

Верховною Радою України 22.07.2014 р. прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обмеження втручання у діяльність суб'єктів господарювання», поданий Урядом Азарова М.Я. (реєстраційний № 0937).

Зазначеним законом розширюються обмеження втручання посадових осіб контролюючих органів у діяльність суб'єктів господарювання при проведенні ними державного нагляду (контролю).

Підтримуючи необхідність захисту підприємств від надмірного втручання численних державних регуляторних органів, звертаємо увагу на те, що передбачені даним законом обмеження безпідставно та протиправно поширюються також на два центральні органи виконавчої влади, які виконують правоохоронні функції: Державну інспекцію України з питань праці та Державну службу гірничого нагляду та промислової безпеки України.

Завдання цих органів - здійснювати державний контроль за дотриманням конституційних прав громадян на працю, на своєчасне отримання винагороди за працю, права на захист життя і здоров'я під час праці, тощо.

Як показав аналіз, прийнятий закон спрямований на тотальне обмеження повноважень органів державного нагляду (контролю) за дотриманням законодавства про працю та у сфері охорони праці, а також можливості працівників оскаржити неправомірні дії роботодавця та оперативного реагування на скаргу з боку держави.

Так, законом запроваджується заборона проведення планових заходів державного нагляду протягом календарного року окремо різними органами державного нагляду (контролю), а позапланову перевірку кожної скарги працівника про порушення його трудових прав можна проводити навіть не після отримання дозволу на її проведення від головного органу державного нагляду (контролю), а тільки у разі коли буде з'ясовано, що така скарга є

обґрунтованою. Однак, законом не встановлюється порядок (ознаки) визнання такої скарги необґрунтованою.

Крім того, законом встановлюється відповідальність фізичної особи за безпідставне звернення про порушення суб'єктом господарювання вимог законодавства. Це означає фактично заборону працівникам скаржитися на порушення роботодавцями їх трудових прав, загрозу життю і здоров'ю під час праці, отримання ефективного і швидкого державного захисту і є порушенням статті 40 Конституції України в частині права на звернення до органів державної влади та отримання обґрунтованої відповіді.

Тобто, замість гарантування захисту порушеного трудового права запроваджується можливість переслідування громадян державою шляхом притягнення їх до юридичної відповідальності у разі допущення простої помилки при написанні скарги про порушення своїх прав.

Запроваджується адміністративна відповідальність посадових осіб контролюючих органів Держпраці та Держгірпромнагляду. Тим самим, створюється спеціальний наглядовий орган за іншими контролюючими органами, запроваджується механізм нейтралізації та переслідування державних інспекторів.

Поданий на підпис Президенту України Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обмеження втручання у діяльність суб'єктів господарювання» і чинний Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» в цілому прямо порушують міжнародні зобов'язання України, а саме норми Конвенцій Міжнародної організації праці №81 1947 року про інспекцію праці у промисловості й торгівлі та № 129 1969 року про інспекцію праці в сільському господарстві стосовно незалежної діяльності державних інспекторів.

Цими Конвенціями встановлено, що інспектор має право безперешкодно, без попереднього повідомлення і в будь-яку годину доби проходити на будь-яке підприємство, що підлягає інспекції, якщо у нього є достатні підстави для цього та переконатися у тому, що правові норми суворо дотримуються.

У 2012 році Комітет експертів МОП прямо відзначив факт порушення Україною конвенції №81 і запропонував Уряду невідкладно внести зміни до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» та інших нормативно-правових актів з метою приведення цих актів у відповідність до вимог конвенцій з обов'язковим інформуванням про вжиті заходи, чого до цих пір не зроблено.

Нещодавно про необхідність узгодження трудового законодавства з міжнародними стандартами, зокрема щодо зміцнення інспекції праці, зазначено в Доповіді Верховного Комісара ООН з прав людини про стан дотримання прав людини в Україні від 15 липня 2014 року.

Замість усунення порушень Конвенцій МОП № 81 і 129 прийнятим законом під приводом дерегулювання економіки руйнується правоохоронна робота держави в сфері праці, знімаються необхідні перепони на шляху зростання виробничого травматизму, професійних захворювань, незаконних звільнень та інших порушень трудових прав працівників.

Посилання представників бізнесу на надмірні перевірки є безпідставними. Протягом 2013 року інспекторами Держгірпромнагляду охоплено лише 1

відсоток з майже мільйона суб'єктів господарської діяльності в Україні і 2,7 відсотка їх виробничих об'єктів, а показники Держпраці України ще нижчі.

Законодавче ослаблення можливостей державного нагляду у сфері праці призвело до того, що нині 4,5 мільйона працівників (майже кожен третій) працюють нелегально, без оформлення трудових відносин, близько 200 мільярдів гривень заробітної плати виплачуються в «конвертах», без сплати податку і єдиного соціального внеску, чим завдаються великі збитки державі, Пенсійному та іншим страховим фондам, а головне – залишаються безправними і без належного соціального захисту мільйони працюючих українців та їх сім'ї.

На підставі викладеного та з метою гарантування державного захисту законних прав працюючих громадян на працю, життя і здоров'я, просимо Вас, шановний Петре Олексійовичу, застосувати право вето Президента України стосовно прийнятого Верховною Радою України Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обмеження втручання у діяльність суб'єктів господарювання» і запропонувати Верховній Раді України внести зміни до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», яким передбачити, що дія цього закону не поширюється на Державну інспекцію України з питань праці та Державну службу гірничого нагляду та промислової безпеки України.

З повагою

**Перший заступник Голови СПО
об'єднань профспілок**

С.М. Кондрюк